

(reportáž z festivalu Folkový špíz)

Když jsem potkal 8. září letošního roku na FOLKominu Pavla Pokorného, uvědomil jsem si znovu, že jsem již několikrát chtěl navštívit Náměšť nad Oslavou, kde kromě zámku a blízké jaderné elektrárny Dukovany se koná i festival Folkový špíz, který založil v roce 1999 právě Pavel Pokorný.

Takové akce není lehké dávat dohromady, to vím sám moc dobře. Krom peněz je třeba volit dramaturgii, a to tak, aby byl spokojen nejen dramaturg, ale i diváci. Pavel Pokorný začínal sám, a jistě prožil pár horkých chvil, jistě měl pochybnosti o tom, zda se rozhodl správně, a zda to má vůbec zapotřebí. Jenže Pavel Pokorný je vytrvalý a cílevědomý člověk, o čemž jsem měl možnost se opakovaně přesvědčit, například při jeho účasti v jednom z ročníků soutěže Notování pod Vyšehradem, kde obsadil hezké třetí místo. Za dobu trvání festivalu, který se konal nejprve v Třebíči, dokázal Pavel Pokorný dát akci charakteristickou tvář, a především získat diváky, což je vlastně hlavní cíl.

A tak jsme v předvečer státního svátku přijížděli podzimní přírodou k sokolovně, kde se festival koná. Jenže, jako vždy, není vše hladce proudící a fungující. Hudebnímu festivalu zcela nečekaně předcházela v sále sokolovny turnaj ve stolním tenisu a tváře Pavla Pokorného a zvukaře Vladimíra Götthanse se nedaly označit za symboly optimismu. V blízké a příjemné pizzerii Pepperone přibývaly známé tváře, ale po šesté, kdy měl festival začít, byly pálky a míčky uklizeny a sál byl připraven. Pavel Pokorný nejde obvyklou cestou festivalů, které se snaží naplnit scénu samými známými jmény střídajícími se jako na orloji

Justin Lavash

foto: Tomáš Pohl ©

a po skončení pádícími na jinou podobnou akci. Pavel Pokorný volí raději menší počet účinkujících, kteří tak mají větší prostor, na rozdíl od akce podle hesla "*pár pecek a jedeme dál*".

Jako první se na jevišti objevil **Honza Řepka**. Krom toho, že 28. října Honza slavil čtvrt století, složil i oslavnou píseň o festivalu. Refrén u každé sloky si diváci s Honzou Řepkou zpívali, včetně prorockých slov o narvaných rychlících a kolonách aut směr festival. Zvláštní vlak asi vypraven nebyl, ale sál byl plný smějících se a tleskajících diváků. O dvojici

Nestíháme

, tvořené Honzou Řepkou a Petrem Ovsenákem, jsem již mnohokrát psal a reportáž z festivalu nemá být recenzí. Nestíháme mají své věrné publikum zpívající s nimi písně z jejich alba Víceméně v klidu, i starší věci. U tak originální a vynikající dvojice, jako jsou Honza Řepka a Petr Ovsenák, mě občas napadá, kam půjde další vývoj a zvedání laťky těchto mladých mužů, kterým foukal stejný vítr jako beat generation i následníkům této generace o pár tisíc mil směrem na Západ? Jako "otevírák" festivalu nasadil Pavel Pokorný velmi těžký kalibr. Na závěr přidal Honza Řepka píseň, kterou jsem zatím slyšel jen jednou a která se nedá hrát často.

Píseň Honza Řepka nazval

Dubrovka 2002

. Letos v říjnu uplynulo 5 let od teroristického útoku v divadle Dubrovka v Moskvě, kde plyn zabíjel nejen útočníky. Už podruhé mi při líčení fiktivního dialogu diváka a teroristky šel po zádech mráz.

Druhým v pořadí byla kapela **Mošny**. Seskupení hraje od roku 1992 a má za sebou řadu úspěchů i desek. Zpěv a capella je nádherný, pokud jej sbor ovládá. Například mám velmi rád jihlavský Voxtet a líbí se mi i mladý soubor Toast singers. Mošny nejsou a capellovým uskupením v pravém slova smyslu. Za jejich zády stojí autor, kytarista i klávesista Ivo Cicvárek a hlasy doprovází i baskytara Jakuba Šimáně a flétna Petry Václavíkové. Petra Václavíková nahradila ten večer Kamilu Richterovou a vyměnila flétnu za zpěv. Z hlasů Mošen mě nejvíc zaujal bas Davida Gregora. Základ charakteristického, a na první poslech poznatelného, zvuku Mošen tvoří tři ženské hlasy doplněné tenorem kapelníka Jiřího Mrázka - Kačera. Mošny jsou solidní pěvecký sbor, mají své příznivce a fanoušky, ale páteř mrazící šestihlas jsem ten večer bohužel necítil.

Třetí v pořadí, duše i tělo festivalu, **Pavel Pokorný**, nebyl na jevišti sám. Pozval si baskytaristu Hynka Tecla z Bokomary, později i Martinu Trchovou, a do závěrečného sboru

Klučovské hory

ještě Honzu Řepku a Pepu Streichla, který byl ten večer "special guest", nevyvěšený na plakátech. Písničky Pavla Pokorného z jeho

Nočních telefonů

a

Pokoje pro hosty

si většina publika, zejména ta dívčí, zpívala s interpretem. Pavel ale odjíždí na půl roku do Austrálie a na památku dostal tričko s klokany. Pavel byl ten večer trochu nervózní, protože není lehké být dramaturgem a zároveň i účinkujícím.

Pepa Streichl se pak usadil na židli a spustil své typické báječné ostravské blues nesoucí stopy všeho prožitého v tom rázovitém regionu. Doprovázel na kytaru a zpíval většinou písně ze své nejnovější desky ***Za dveřmi*** "Pepa Streichl Trio & Přátelé". Ostatně, Pepa Streichl byl prvním účinkujícím na prvním Špízu v roce 1999.

Čtvrtého účinkujícího, **Justina Lavashe**, Brita žijícího a hrajícího v Praze od roku 2004, jsem poprvé slyšel letos v Telči. V Náměšti i v Telči se Justin doprovázel jen sám na kytaru, ale v Praze vystupuje jako duo Under the Influence s Tomášem Homutou na klávesy, nebo s kapelou The Aprons. Vysoký šlachovitý Brit, jako vystřižený z obecných představ o tomto ostrovním národu, není zařaditelný do nějaké škatulky. Na kytaru hraje s razancí, jeho hlas, zocelený zpěvem na všech možných štacích a ve všech možných barech, bere za srdce. Zněly písně z jeho CD, které nabízel roztomilou češtinou. Všechny jsou z Justinovy dílny. Například jedna nese název *Herna Bar* a Justin uvedl, že u nich doma

herny nemají. Zněla rytmická a chytlavá

Sell my Soul

či bluesově znějící

Can't find my way home

. Nakonec se Justin spojil, podobně jako v Telči, s Honzou Řepkou, a společně si zazpívali.

Předposlední v pořadí byla **Martina Trchová**, v současnosti vystupující spolu s kontrabasistou **Michalem Pospíšilem**

a kytaristou

Patrikem Henelem

. Díky spolupráci i partnerskému vztahu s Patrikem Henelem Martina Trchová kombinuje svůj repertoár s písněmi z Patrikovy dílny. Většinu Martininých písní publikum zná, zejména ty, které jsou na jejím prvním, a zatím posledním, albu

Čerstvě natřeno

. Z osobností dívčí folkové scény z přelomu tisíciletí zbyla jako aktivně vystupující prakticky právě jen Martina Trchová. O využití velikého talentu Žofie Kabelkové téměř nic nevím a hlasový dar Terezy Terčové slyším jen velmi sporadicky. Každý z mladých a poměrně úspěšných mladých lidí si musí položit zákonitě otázku: Kam dál? Je stádium, kde jsem, mým vrcholem? Pokud si odpoví na druhou otázku záporně, nastává hledání další cesty kupředu. Martina Trchová jistě není člověk, který by si uvedenou otázku nepoložil a nehledal na ni odpověď. Dívčí copánky, o nichž tak hezky zpívá Simona Klímová, se postupně mění, a to nejen ve svatební či mateřské šaty.

Najít někoho na "zavírák" festivalu není jednoduché. Podle programu to měl být Justin Lavash, ale nakonec čas po půlnoci, ještě podle letního času, měla na starosti jihlavská **Epy de Mye**. Kapela hraje pouhé dva roky, ale kdyby mi někdo nezasvěcený položil otázku, které z mladých folkových uskupení řadím na čelní místo, pronesu bez jediného zaváhání jméno této trojice.

Kapela chystá desku a k natáčení přistoupí pravděpodobně v únoru příštího roku. Není problém sesbírat potřebný počet písní a točit. Tak to dělá dost kapel, a nejen začínajících. Výsledek bývá rozpačitý, protože k několika peckám, které se ostatně každý stáhne z webu, má posluchač přikoupit něco, co nestojí za poslech. Při opakovaném poslechu

Žen mužů

,
Zabily básníka

,
Slepoty

a dalších písní nemám starost, že jejich deska nemá být čím nabita. Rukopis Honzy Přesličky je čitelný po pár tónech, perfektní ovládání hlasů i nástrojů Luckou Cíchovou i Lukášem Kazíkem vytváří celek, který se valí vpřed, jak legendární kameny, tentokrát z Čech.

Letní čas ještě panoval, ale poslední kousek Špízu byl za námi. Přeji Pavlovi Pokornému pěkné zážitky v Austrálii a díky. Ať žije Folkový špíz 2008!